

Англія повідомила офіційно Амбу-
а, що вилучив її уряд.
Бітутен, немов би президент амер.
близни д-р Раймон мав у підписанні зра-
ди свого ставлення.
У повідомленні відомо, що впродовж
літ, обсягом Раймон та його бачен-
ня, оскільки він у відносини Раймон
ступатися підлягає офіційному відно-
шенню Раймон.
Англіський уряд виступив проти по-
ступу американців мит.

На господарському фронті.

Повітова сільсько-господарська вистава в Копичинцях.

1.

Заходом Повітового Союзу Кооператив та інших українських установ в Копичинцях улажено в дні 21—23 вересня ц. р. повітову сільсько-господарську виставу. Яка пройшла в великим успіхом, даючи повне задоволення аранжерам цієї вистави і гостям, головно селянам, що в досконалих повітв прибули тисячами на ці дні до Копичинців. Виставу улажено в 3-дні існування Повітового Союзу Кооператив і тому головним завданням вистави було подати гостям наглядний доказ, які саме поступки зробила кооператив в цій та як користі має з цього селянство копичинського району. Вистава була розміщена в сазі і кімнатах Народного Дому та в просторих стайнях і на подвір'ю місцевого фольварку.

Виставу відкрито 21 вересня ц. р. в присутності делегатів краєвих кооперативних центрів, а то: Ревізійного Союзу Українських Кооператив, Центросоюзу та Малосоюзу, Сільського Господарства та делегатів 8-ми сусідніх Повітових Союзів Кооператив і місцевих повітових установ. Перед початком свята відправлено соборну Службу Богу під проводом о. Брайковича з Кришинецького, по якій вголосив о. Малиновський глибоко обдуману проповідь, підкреслюючи в ній вагу вистави. Після Служби Божої узявся дохід через вулиці міста під Народний Дім, де й містився вистава. Виставу відкрив короткою промовою голова Надвірної Ради П. С. К. посол д-р Завалиху. Вступили представники інших установ та гостей-селян, яких зібралось на цю святу ніч близько 3.000. Після цього промовали: інж. Юліан Павликовський від Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Львові, посол Остап Луцький від Сільського Господарства у Львові та д-р Сильвестр Гарасимович від Центросоюзу у Львові, а вкінці сенатор д-р Трохим від Української Парламентарної Республіки. На руки дирекції Повітового Союзу Кооператив аложили представники багатьох установ устаті та писемні бажання з нагоди відкриття вистави. Після походу і відкриття вистави пригортали духом ортогору кооператив Теремомашини під умови промови д-ра Ковача. Ціле улажені в організації самого свята була дуже старанно підготована і переведена, причому найбільшу заслугу мають у цьому співробітники Повітового Союзу Кооператив під проводом директорів: Мартука, Полюхненка і Петрицького. Крім самої вистави улажено рівночасно різ

господарських вистав, а саме першого й другого дня вистави: о. Фадієвичка „Про садівництво і переробку овочів на вино і мармелад“, а третього дня вистави інж. Ю. Павликовського „Про значіння годівлі худоби в селянських господарстві“, інж. Боровського „Про навчальництво“ та д-ра Б. Гнатенка „Про шовківництво“. Вистави стилили велике число цікавих і мали помітний вплив на селянство, по більшій частині селяни. Крім того улажено в другому дні вистави повний практичний роботи господарських машин, які були переведені самими тихими селянами, що обслуговують ці машини у себе на селі. Виставу закрито третього дня, проголошенням вистави опіки комісії судді, яка принала виставу за її експонати кільканадцять дипломів та кількадесять похвальних листів.

Сама вистава огрупувала не тільки сільські експонати з різництвом, плекання худоби, машини, городництва та садівництва, але також місцеві репрезентативні вистави львівських центральних товариств та наших промислових фірм.

Машинний відділ обіймав всі ці машини, яких уживають поодинокі кооперативні копичинського повіту для сільного візиту своїх членів. Тут бачили ми кільканадцять сідалок, 5 великих моторних гарвітурів до молочення, кооперативну живиларку, кільканадцять трієрів, дашко повітні плуги, тарелі валків, культиватори, борони, вітні один і адається перший трактор та багато дрібнішого господарського апарату. Крім цього виставлено власні фабрики повіту, а саме: млинки до чищення збіжжя, крушарки, плуги та інші. В цьому відділі нагороджено дипломами кооператив „Поміч“ у Босрах, „Хлібороб“ у Кришинець та „Зоря“ в Говидові Великій за несення сільсько-господарського поступу на села через машинізацію праці. Дипломом нагороджено також о. Раченка з Гусятин за відрізок і поступове ведення господарства та приміювання модерних машин. Похвальними листами нагороджено за вірні господарських машини, а саме: млинки та крушарки Василія Теодозія з Сороки та Антона і Грицька Сакчу з Крогульця.

Рогата худоба не представлялася найкраще з огляду на сам район, який наставляний по найбільшій частині на збіжжю господарку. З кільканадцять штук худоби визначено дипломом расову сім'яльську обору Василя Мельниченка з Тарнавки, якої 11 штук, що були між експонатами, представляли дійсно вишарпані і дуже добрий матеріал. Крім того заслуговували на увагу фінляндські корови Гната Жаровського з Оверня, які однак через плінове розповсюдження сім'яльської худоби не мають в цих околицях будучності. Цей останній та

Величенко Олексю з Копичинчик дістали похвальні листи за відрізок плекання худоби. Дипломом нагороджено копичинську Повітову Раду за те, що причинилися спеціально до ушляхотнення місцевої худоби через поставлення 7-ми власних стадників у селянських оборах повіту.

Коні представлялися багато краще. На увагу асудували нагороджені вишарпані коні о. Клевача Іллі з Мшани, робочі селянські коні Мельниченка Василя з Тарнавки, Якова Нападін з Сухоставу. Також та Юрка Мосового андітиж та чепурні і прегідні під верх чорна кобила Гната Шпунярьського з Копичинців, мішанка араба і галицького коника, шкода тільки, що без родоводу. Велі численні нагороджені похвальними листами.

Безрого представлялися надто слабо, бо заступлені були тільки експонатами виставленими о. Фадієвичем з Яблони (матна з 10 поросятами) та о. Кришталоничем (ялур мабути з чорних малярських свиней).

Домашня птиця не мала ніяких визначніших експонатів. Виставлені не переступали пересічного рівня. Одиний похвальний лист у цій відділі одержав Мотика з Кришинецького за дійсно обданим плекання зроби. (Повіщення буде) інж. Євген Храпливий.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Нео-мазепинство.

Богдан Лепкий, пишучи свого „Мазепу“ навіть не припускав, що його повість буде мати вплив на подрузі відносини в Галичині і Володимирі трохи. Історія молоденької Мотрі і підстаркуватого Мазепи давно вже була відома серед української суспільності, але була відома — так сказати — більше історично, сухо і нецікаво. Щойно повість Лепкого зробила цю історію інтересною і — що найважливіше — гідною наслідування. Тверезий, практичний ум „української Олени“ яка водила старого але гетьмана, ніж молодого але Чуйкевича, подобалася незвичайно спокійним, зрівноваженим галичанкам.

І з цього пішло, з коли дійшло до мазепинського вистави, що дістало й свою назву: нео-мазепинство.

Тепер тільки й чути про подруза: 18 літ (воно), 48 літ (він), або 16 літ (воно), 55 літ (він). Галицькі Чуйкевичі водили на голові рути, що то — мова — за подруза будуть, коли такі недобрі віком люди поберуться. А галицькі Мотрі підсміхаються і повторюють задово: „Воло старого, але радника чи професора, як молодого, але абсолютного українського чи пражського університету, чи хочби навіть урядника з „Рідної Школи“

І ідути у Бахмач аж куритися.

Старим мазепам ні не сподобався, що на них тако щастя впало. Вони самі й літ собі не рахували і дивилися на кришали і штучні зуби не тайді. Погоди, коли й так молода на них не знається, а старої не вважалися братами!

Аж тут у повіт ім волика, переказуюча повість!..

Жіночий доріст роєм кишує на них, очі любовно звернувши і молодим гулятих немовно айтхує, що старим мазепам світ закрутився. „Давно забув ти коханню“ верталися, мов „повернись до лі“ одного з галицьких поетів, а дивитися не торкнути струни на старопарубочній гітарі, задоволені, як у часи „Коли ми були той май життя“.

Радіє з цього божит любови, йому не оди, коли тільки інтерес ішов, радий дивитися, які мішкими спростувати штучні зуби, радіє о. д-р Вергун, який бочками розсилає свій середина на доріст водоси.

Не радіють тільки молоді мазепи на мужів!..

Що їм тепер робити?

Ждати, аж старі мазепи вимруть? — Тяжко! Стара гвардія добре заохотилася і ще може довг потягнути.

Піддурювати молоді Мотрі? — Не вде! Молоді жінки старих мужів владі вірні.

Старатися са добрі посади? — Не вдається! Велі добрі посади пошукати даждо мазепи!..

Щож робити?!

Що робити — це я скажу

Треба попросити котрогось із письменників, щоб написав „меланс“ до повісті Лепкого, от хочби з життя Мазепи. Цей турецький достояння — як в домо — жоватий був з грубо старим від себе, панем Хадисом. І живи ми не і він при ній варієру зроби.

Коли любовні спеси в „Мотрі“ відідути рівно добре, як у „Мазепі“, то й чу, що всі старші (а багаті) жінки вчуться на молодих хлопців, тоби вчати тільки пововину українського університету.

Нехай мазепи жепуться собі зі своїми куватими Мотрями, Чуйкевичі відімати багатих хадиз.

На нео-мазепинство найкраще відіду буде нео-магометанізм.

Галантійон Чіпка.

Хто не вписав ще своєї дитини до приватної школи „Рідної Школи“ — негайно зробіть це негайно. — Ніодна українська дитина не сміє пропадати в чужій школі!

20-ліття одної школи.

Нарис історії гімназії „Рідної Школи“ УПТ в Яворові.

Ще 1900 року носилися яворівські громадяни з думкою заснувати в Яворові українську гімназію. Думав про це тоді о. Юрій Кміт, який зачав був уже здійснювати ці плани, такі важні для Яворівщини з її далішому розвитком, і не мало важні для всього нашого громадянства на полі виховання. Тодішня яворівська громадська рада була прихильна заснуванню української гімназії на кошт міста — і справа була би вже й набрала реальної форми. Однак рішення мала тут швидко Повітова Рада, а ця спротивилася заснуванню української гімназії на кошт міста — і декілька літ справа лежала мертвою.

Аж 1908 р. вирішила вона знов на денний порядок і цей раз уже не зійшла з нього і не стратила на своїй актуальності, тільки прийняла реальні форми. 30. червня 1908 р. скликав пок. організатор яворівського повіту і анзначний патріот та мислитель Яворова Іван Загаєвич збори мислелі й інтелекту, де в присутності посла проф. д-ра Стан. Дністрянського вирішили після палих промов відкрити з новим шкільним роком 1908-9 українську гімназію. Вже передчасно приготували грунт під цю справу і накин весь п тигар на себе пок. Михайло Скальський і Володимир Кекіш, податковий урядник, та п. Онуфрій Вазисичук, учитель нар. школи ім. Т. Шевченка. Вони й їздили до Львова і велили прихильність наших тодішніх політичних провідників для цієї української гімназії в Яворові.

Тимчасом Микола Радз в Яворові змінився

на нашу некористь. Навіть рішила вона приступити чимскорше до заснування польської приватної гімназії коштом Яворова. Досі чисто-українському містові загрожала поважна небезпека польонізації. Отже, казали, настав крайній час взятись до діла і не сидіти довше з заложенними руками.

Магістрат Яворова спровадив проф. Кириловича, який старався перевести вступні іспити до польської приватної гімназії і поробити перші організаційні заходи. Розуміється, йому на руку ішли всі більше або менше міродатні офіційні кола і влада. Однак не вважаючи на всі його зусилля вписалось до польської школи всього около 20 учеників, тоді як до свіжо основаної української вписалось відразу 45 учеників.

Українське громадянство вибрало для ведення цієї акції два комітети: один центральний у Львові для поширення справи в цілому краю, другий місцевий в Яворові для переведення діла на місці і для проводу. На чолі львівського центрального комітету стали два яворівські уродженці: пок. Сидір Врнган, секретар „Дністра“ і адвокат д-р Степан Федяк, директор „Дністра“. Іхні заслуги для яворівської гімназії величезні. Вони придбали фонди і закупили гарний дім з городом під українську гімназію. „Власна хата подала тверду основу під дальший розвиток гімназії“. Від місцевого яворівського комітету делеговано до львівського пок. І. Загаєвича, посла д-ра Стан. Дністрянського і пок. дир. Андр. Маренія.

До місцевого комітету входили: пок. І. За-

*) Галантійон Чіпка: „Заснування і утримання гімназії“, написан Артемом Хомик у „Дністі“ Дир. нар. Наук. Заслужує гідного уваги мислелі „Філія Рідного Товариства на Повітовому в Яворові“ 24 жовт. 1910-11.

гавич, голова, Мих. Скальський, мішанин пок. Іван Борис, податковий урядовець Волод. Кекіш, мисл. І. Грабовський, І. Вархоль, пок. Мик. Мазюк, учит. Павло Придаткевич, учит. виділа школи І. Вербовий, учит. Денис Кузьмиченко, пок. дир. школи ім. Т. Шевченка Андр. Маренія, учит. школи ім. Т. Шевченка Онуфрій Вазисичук, учит. той-ж школи Андр. Мозичко і гімн. учитель пок. Іван Тиховський.

Виді Р. П. П. (північне: УПТ) у Львові прийняв новозасновану школу під свою опіку і в половині вересня 1908 р. зачався в новозаснованій гімназії давнього класичного типу наука. Першим управителем був д-р Антін Борис. Після його відходу пок. Іван Тиховський; від другого курсу дир. Ромуальд Перфецький. В рр. 1909-10 до 31. січня 1912 управителем був пок. Теофіл Грушківський. Від 1912 р. до 1913-14 багатозаслужений педагог і громадянин пок. Іван Прийма.

Першу науку вели: д-р А. Борис, о. Омелян Крайчик, Вол. Макарушка, І. Вербовий і Вол. Кекіш. На другий піврік перемінили гімн. курс на основі міністер. розп. на „Наукове гімназійне вчедення“. Управителем був, як вище згадано, Р. Перфецький, а вчили крім нього: о. О. Крайчик, пок. І. Тиховський, І. Вербовий і Вол. Кекіш.

З кінцем шк. року 1908-9 здібними призначили 38 учеників, з того 12 з анзначенням.

Гімназія містилася спершу в локалі яворівської „Пресвітерії“ (в домі гром. Мартинювичів), опісля в будинку новозбудованого „Нар. Дому“, а від початку травня 1910 р. у власному будинку, що стояв при головній вулиці на площі, що є перед теперішнім бачником.

(Продовження буде)

“дружестві Веладичині Спілки. № 2” Львів, Рилж ч. 10